20/09/2019

Οι αποφάσεις του ΣτΕ για Θρησκευτικά και Θρήσκευμα- “Να επιδιώκεται η ανάπτυξη της χριστιανικής συνείδησης” – Τι απαντά το υπουργείο

/ Επικαιρότητα

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε αντισυνταγματικές και αντίθετες στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) τις αποφάσεις του τέως υπουργού Παιδείας Κωνσταντίνου Γαβρόγλου με τις οποίες καθορίσθηκαν τα προγράμματα σπουδών του μαθήματος των θρησκευτικών του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου.

Την ίδια ώρα πάντως η υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Κεραμέως υπέγραψε τις Υπουργικές Αποφάσεις για την απαλοιφή του Θρησκεύματος και της Ιθαγένειας από τους Απολυτήριους Τίτλους των σχολείων και αναμένεται η δημοσίευση των αποφάσεων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή είναι σύμφωνη με τη σχετική γνωμοδότηση του ΣτΕ.

Απαντώντας το υπουργείο Παιδείας τόνισε ότι θα μελετήσει τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας προκειμένου ακολούθως να επανεξετάσει εξ’ αρχής το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο, προβαίνοντας στις ενδεδειγμένες ενέργειες για την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών και για την τροποποίηση της δήλωσης απαλλαγής από αυτό.

Η αντίδραση Γαβρόγλου

Άμεση ήταν η αντίδραση του πρώην υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Κώστα Γαβρόγλου σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας να κρίνει ως αντισυνταγματικό το νέο πρόγραμμα σπουδών. “Πίσω ολοταχώς –πολύ, όμως, πίσω. Η σημερινή απόφαση του ΣτΕ για το μάθημα των Θρησκευτικών είναι αναμφισβήτητα μια ιστορική απόφαση. Καταργεί ολόκληρη την επιστημονική, παιδαγωγική και θεολογική εξέλιξη του μαθήματος μετά το 1974. Καταργεί τη συνειδητή προσπάθεια χιλιάδων Θεολόγων να κατακτήσουν στη συνείδηση των συναδέλφων τους αλλά και των μαθητών όπως και στην καθημερινή παιδαγωγική πράξη την πραγματική επιστημονική και παιδαγωγική ισοτιμία του μαθήματος των Θρησκευτικών με τα άλλα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος” ανέφερε ο κ. Γαβρόγλου, τονίζοντας πως η απόφαση αυτή: “Ακυρώνει τις προσπάθειες συνεννόησης με την Εκκλησία, όπου τα νέα προγράμματα σπουδών είχαν και την αποδοχή της Ιεραρχίας. Υπονομεύει, τέλος, την καθιέρωση μιας κουλτούρας διαλόγου ανάμεσα σε επιστημονικούς και θρησκευτικούς φορείς, με γνώμονα πάντοτε ότι την τελική ευθύνη των μαθημάτων την έχει η Πολιτεία. Το μάθημα των Θρησκευτικών, σύμφωνα με την σημερινή απόφαση του ΣτΕ, δεν είναι πλέον μάθημα αλλά κατήχηση. Δεν είναι γνώση αλλά εξέταση για την πίστη των μαθητών και των γονιών τους. Ένα μάθημα που θα μπορούσε και θα έπρεπε να είναι χρήσιμο και απολύτως απαραίτητο, μετατρέπεται πια επίσημα σε άκρως επικίνδυνο αναχρονισμό”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ

Υπεγράφησαν οι αποφάσεις για Θρήσκευμα και Ιθαγένεια

Το υπ. παιδείας για τις αποφάσεις του ΣτΕ

Η αντίδραση Γαβρόγλου για την απόφαση του ΣτΕ

Ειδικότερα, σύμφωνα με σημερινή ανακοίνωση του ΣτΕ, με τις υπ΄ αριθμ. 1749 – 1752/2019 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (προεδρεύων ο αντιπρόεδρος Αθανάσιος Ράντος και εισηγήτρια η Σύμβουλος Επικρατείας Παρασκευή Μπραΐμη) ακυρώθηκαν οι 101470/Δ2/16.6.2017 και

99058/Δ2/13.6.2017 αποφάσεις του υπουργού Παιδείας.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΣτΕ, ακυρώθηκαν οι 101470/Δ2/16.6.2017 και 99058/Δ2/13.6.2017 αποφάσεις του υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με τις οποίες καθορίστηκαν τα προγράμματα σπουδών του μαθήματος των θρησκευτικών αφενός του δημοτικού και του γυμνασίου και αφετέρου του λυκείου.

Ειδικότερα, σε σχέση με τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών, η Ολομέλεια του Δικαστηρίου έκρινε, κατά πλειοψηφία, ότι πρέπει να επιδιώκεται η ανάπτυξη της ορθόδοξης χριστιανικής συνείδησης και ότι το μάθημα αυτό απευθύνεται αποκλειστικά στους ορθόδοξους χριστιανούς μαθητές.

Εξάλλου, σύμφωνα με το ΣτΕ, οι ετερόδοξοι, αλλόθρησκοι ή άθεοι μαθητές έχουν δικαίωμα πλήρους απαλλαγής από το μάθημα με την υποβολή σχετικής δήλωσης, η οποία θα μπορούσε να γίνει με μόνη την επίκληση λόγων θρησκευτικής συνείδησης. Η δε Πολιτεία οφείλει, εφόσον συγκεντρώνεται ικανός αριθμός μαθητών που απαλλάσσονται, να προβλέψει τη διδασκαλία ισότιμου μαθήματος προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος «ελεύθερης ώρας». Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, τα επίδικα προγράμματα σπουδών, όπως προκύπτει από τους σκοπούς και το περιεχόμενό τους, δεν αποβλέπουν στην ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης των ορθόδοξων μαθητών, διότι τα μεν προγράμματα του δημοτικού και του γυμνασίου δεν περιέχουν ολοκληρωμένη -και διακριτή έναντι άλλων δογμάτων και θρησκειών- διδασκαλία των δογμάτων, ηθικών αξιών και παραδόσεων της ορθόδοξης εκκλησίας, το δε πρόγραμμα του λυκείου είναι αποσυνδεδεμένο από τη διδασκαλία αυτή.

Αντιθέτως, δίδεται ιδιαίτερη έμφαση είτε στην προβολή στοιχείων κοινών με τη διδασκαλία άλλων δογμάτων και θρησκειών (δημοτικό-γυμνάσιο) είτε στη διδασκαλία διαφόρων ηθικών και κοινωνικών ζητημάτων, τα οποία είτε είναι αντικείμενο κυρίως άλλων μαθημάτων (δημοτικό-γυμνάσιο) είτε είναι άσχετα ή και αντίθετα με την ορθόδοξη χριστιανική διδασκαλία (λύκειο).

Τελικά, κρίθηκε ότι τα επίδικα προγράμματα σπουδών έρχονται σε αντίθεση με τα άρθρα 16 παρ.2 και 13 παρ.1 του Συντάγματος, με το άρθρο 2 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και με την Αρχή της Ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, άρθρα 14 και 9 της ΕΣΔΑ).

Αντισυνταγματική η αναγραφή του θρησκεύματος

Παράλληλα, με ξεχωριστή απόφαση, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας υιοθετώντας την κρίση της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, ακύρωσε

τις υπουργικές του περασμένου έτους για την αναγραφή του θρησκεύματος στο απολυτήριο, τα αποδεικτικά σπουδών και τα πιστοποιητικά σπουδών του Γυμνασίου και του Γενικού Λυκείου (Δημοσίων και ιδιωτικών).

Σύμφωνα με το ΣτΕ, η απόφαση αυτή ήρθε «διότι η θρησκευτική ελευθερία περιλαμβάνει μεν το δικαίωμα του καθενός να εκδηλώνει ανεμπόδιστα το θρήσκευμα ή τις θρησκευτικές εν γένει πεποιθήσεις του, αλλά δεν περιλαμβάνει το δικαίωμα των ατόμων να εκδηλώνουν τις πεποιθήσεις αυτές με την αναγραφή τους, όταν το επιθυμούν, και σε δημόσια έγγραφα, όπως οι προαναφερόμενοι τίτλοι σπουδών, οι οποίοι συνιστούν αποδεικτικά της φοίτησης, της επίδοσης και της ολοκλήρωσης ενός σταδίου εκπαίδευσης των μαθητών (και μάλιστα επιδεικνύονται σε κάθε αρχή και υπηρεσία και σε οποιονδήποτε ιδιώτη για την πιστοποίηση των σπουδών και των γνώσεων του κατόχου τους σε όλη τη διάρκεια του μετέπειτα βίου του) και όχι αποδεικτικά μη συναφών πληροφοριών, όπως είναι οι θρησκευτικές πεποιθήσεις».